

کاش هر سال یک «مختارنامه» ساخته می‌شد

۱۰سال پس از پخش سریال «مختارنامه» به کارگردانی داوود میرباقری برای نخستین بار، این مجموعه همچنان هر سال روی آنتن تلویزیون می‌رود. محمد فیلی، بازیگر نقش شمر در این سریال، ارزش خاصی برای اثر میرباقری قائل است، ولی گله‌هایی هم به پخش هر سال این سریال دارد. به گفته او پخش چندین باره «مختارنامه» معضل بزرگی است که نه تنها باعث محبوب تر شدن سریال نمی‌شود، بلکه ارزش آن را هم کامل از بین می‌برد.

گفتار متن به تعزیه خوانی تغییراتی است که از تئاتر به تعزیه خوانی آورده ایم.»

او می گوید پیش تر در تعزیه خوانی بیشتر بر غربت و مظلومیت شهدای کربلا توجه شده است، اما گروه ما همواره سعی کرده است علاوه بر بیان معصومیت، غربت و مظلومیت ایشان، به بیان شجاعت، وفاداری و ایثار امام حسین(ع) و یارانشان نیز بپردازد: «بعضی از اشعار تعزیه را از متون منظوم قدیمی می خوانیم، اما تغییراتی که در آن ایجاد کرده ایم، نیازمند سزایش شعرهای تازه‌ای بود که آن‌ها را خودمان سرودیم.»

او و گروهش برای تعزیه خوانی هیچ هزینه‌ای از دعوت‌کننده‌ها نمی‌گیرند و برای دل خودشان و شادی سیدالشهدا(ع) این کار را انجام می‌دهند: «اگر فردی دوست داشته باشد برای اجرا به گروه مبلغی پرداخت کند، از او می‌خواهیم وسایل نمایشی برای گروه خریداری کند، ما چکمه، لباس، وسایلهای برای صحنه یا گریم را با نذرهایی که به گروه می دهند می‌خریم.»

● مقایله با تحریفات

یکی دیگر از اشتقاقخوان‌های گروه «عاشقان حرم»، محمد صادقی، مسن‌ترین فرد گروه، است که ۲۰سال است تعزیه‌خوانی می‌کند. او از ابتدای آغاز به‌کار گروه تعزیه‌خوانی‌شان با آن‌ها همکاری کرده. او شعر هم می‌گوید و به گفته خودش هر نقشی در تعزیه به او بدهند، به‌عهده می‌گیرد. همه نگرانی او در تعزیه‌خوانی تحریفات است که در متون منظوم وجود دارد. صادقی که در همه سال‌های فعالیتش سعی کرده با این

تحریفات مقابله

کند، می‌گوید: «متون و مقاتل پناه برده‌ایم. سعی کردیم خرافات را کنار بگذاریم و بر اساس احادیث و روایات کار را پیش ببریم. همین تغییرات ما را به‌طرف سرودن شعر نیز سوق داده است. «لهوف»، «هنتهای‌الامال»، «در کربلا چه گذشت» و «از مدینه تا مدینه» مجموعه کتاب‌هایی است که ما از آن‌ها برای پایه و اساس اشعارمان بهره برده‌ایم.

● امام‌خوانی با دل

امام‌پوش عنوان بازیگری است که در تعزیه به شماایل سیدالشهدا(ع) لباس می‌پوشد. امام‌پوش گروه «عاشقان حرم»، مهدی محمدی، کارشناس ارشد هوافضا، است. او تعزیه‌خوانی را از پدر بزرگش به ارث برده و از نقش‌های علی اصغر، رقیه، عبدا...بن‌حسن، قاسم‌بن‌حسن، علی‌اکبر شروع کرده و چند سال پیش هم شبیه‌خوانی قمر بنی‌هاشم را انجام می‌داده است. او چندی است که امام‌پوش شده و ظاهر و باطنش را برای ایفای این نقش تغییر

ابن بازیگر همچنین با اشاره به ساخته‌نشدن آثار فاخر دیگری در تلویزیون خاطر نشان می‌کند: «سریال «مختار نامه» سال ۸۸ به پایان رسید و مهر ۸۹ روی آنتن رفت. قرار بود بعد از آن سریال «سلمان فارسی» ساخته شود که هنوز بعد ۱۱سال این اتفاق نیفتاده است. «مختارنامه» به‌قدری قوی بود که در کویت، عراق، بنگلادش و دیگر کشورها مرا می‌شناختند، اما دیگر ساخت چنین سریال‌های خوبی ادامه پیدا نکرد. واقعا حیف نبود که چنین سریال‌هایی دیگر ساخته نشود؟ بهتر بود به‌جای اینکه هر سال این سریال بازپخش

داده است. همه او را آدمی خوش‌اقبال می‌دانند که به شمالی سرور شهیدان، امام‌حسین(ع)، برآمده است: «از لحظه‌ای که لباس می‌پوشم تا زمانی که روی صحنه می‌روم، هر کسی که از کنارم می‌گذرد، به من لطف دارد و از من می‌خواهد برایش دعا کنم. این مهم‌ترین چالشی است که روی صحنه و در هنگام اجرا با خود دارم. هم باید حواسم به بازی‌ام باشد و هم نمی‌توانم لطف مردم را به خود فروموش کنم.» او نزد هنرمندان تئاتری مشهد مانند فرشید تمری و محمد جهانپا آموزش تئاتر دیده است و علاوه بر راه و روش تعزیه‌خوانی، با فوت‌وفن بازیگری تئاتر هم آشناست: «استادانم همواره به من توصیه می‌کنند برای تعزیه‌خوانی، به‌ویژه امام‌خوانی نباید درگیر شیوه و فن شوم. آن‌ها می‌گویند همه چیز را به دلم بسپارم و روی صحنه هر چه که قسمت شد، همان را بخوانم. استادانم باور دارند آن حس روی صحنه چون بازتاب انرژی مستمعان است، بهترین خواهد بود. این را به تجربه دریافتیم.»

او که در همه اجراهایش از اربابش عذرخواهی می‌کند می‌گوید: «قطعا هیچ فردی در دنیا مانند سالار شهیدان(ع) نمی‌شود و من هم همواره از ایشان عذرخواهی می‌کنم که به شمایل ایشان درمی‌آیم. قطعا نمی‌توانیم ذره‌ای از آنچه را که بر ایشان در روز عاشورا روا شد، به نمایش بگذاریم، اما به همین عشق بازی‌ها دل خوشیم.»

● روضه مصور

به‌نظر جلال نبی‌پور، مسئول هیئت امیرالمؤمنین(ع)، چند دقیقه نمایش در ذهن مستمعان ماناتر از ساعت‌ها سخنرانی است. او باور دارد با بهره‌مندی

از هنری همچون تعزیه‌خوانی می‌توان به سخنرانی‌ها ضریب بیشتری در ذهن مستمعان داد: «تعزیه‌خوانی، هنری سنتی و قدیمی است که در فرهنگ دینی ما بوده است. متأسفانه این سال‌ها از این هنر کمتر بهره برده می‌شود. دوستانم در هیئت امیرالمؤمنین(ع) امسال به این نتیجه رسیدند که برای نخستین بار از تعزیه‌خوانی در مراسم محرم بهره ببرند.» او می‌گوید نمایش برای کودک‌کان و نوجوانان بسیار جذاب است و تعزیه‌خوانی را بیشتر برای تأثیرگذاری بر این رده سنی به برنامه‌های هیئتشان افزوده‌اند: «وقتی سخنران درباره موضوعی در عاشورا سخن می‌گوید، شاید کودک‌کان و نوجوانان چندان درک نکنند، اما وقتی همان موضوع را در نمایش و تعزیه‌خوانی می‌بیند تا آخر عمر در ذهنش حک می‌شود. بزرگ‌سالان هم با آن ارتباط برقرار می‌کنند و مانند روضه‌ای مصور پای آن اشک می‌ریزند و در مصائب سیدالشهدا(ع) و یاران باوفایش سوگواری می‌کنند.»

خیلی زود متوجه شد که احتمالا یکی از دلایل توفیق نیافتن آثارش در سینما، تولید آن‌ها در زمان حال بوده و این درحالی است که این کارگردان تبحر ویژه‌ای در ساخت آثار تاریخی دارد. فتحی که از اساس فیلم‌ساز شجاعی محسوب می‌شود و موضوع‌های ملتهب و خاص را محور آثارش قرار می‌دهد، او به‌درستی دریافت که به رسانه‌ای آزادتر از تلویزیون نیاز دارد و به همین علت به شبکه نمایش خانگی کوچ کرد تا از آنجا مسیر خود را به‌سمت سینما هموار کند. به همین دلیل است که او در ۸سال گذشته از تلویزیون فاصله گرفته و بعید است به این زودی دوباره روی آنتن برگردد.

با توجه به مطالب ذکر شده، می‌توان درک کرد که چرا «تجربه آخر حسن فتحی در بستری از تاریخ روایت می‌شوند و همه آن‌ها از بازیگران سینمایی درجه یک بهره می‌برند. «شهرزاد» با همین روش در شبکه نمایش خانگی به محبوبیت وصف‌ناشدنی‌ای رسید و فیلم سینمایی «مست عشق» هم که ضبطش تمام شده و صرفا به‌واسطه برخی حواشی و شرایط سینماها در ایام کرونا هنوز اکران نشده است، امید زیادی به موفقیت دارد. همچنین خبرهای سریال در حال تولید «جیران» حاکی از آن است که فتحی باز هم درصدد تولید یک سریال تاریخی و جسورانه دیگر برآمده است که از بازیگران سینمایی تراز اول بهره می‌برد.

شود، ما هر سال یک سریال با همین کیفیت می‌ساختیم.»

فیلی به سختی‌های ایفای نقش شمر نیز اشاره می‌کند: «وقت‌هایی پیش می‌آمد که سر صحنه باید دیالوگی می‌گفتم که نسبت نامربوط به حضرت علی(ع) محسوب می‌شد. بیان این عبارات و جملات خیلی برآیم سخت بود. گاهی می‌خواستم قدری با خودم کنار بیایم. این لحظات در طول کار زیاد بود.» او با یادآوری تبعاتی که ایفای نقش شمر برایش داشته است، به خبر آنلاین می‌گوید: «گاهی اوقات عده‌ای جوان، آن هم از روی تعصب و خشم، زمانی

واگویه‌های مردی شبگرد

نگاهی کوتاه به داستان «اسب‌ها، اسب‌ها از کنار یکدیگر»، جدیدترین اثر محمود دولت‌آبادی

زینب قدسی‌فر

زندگی با ادبیات

نثر جدیدترین اثر محمود دولت‌آبادی با عنوان «اسب‌ها، اسب‌ها از کنار یکدیگر» از نثر معمول دولت‌آبادی کمی ثقیل‌تر و در قسمت‌هایی به نثر مسجع نزدیک شده است.

روایت اصلی کتاب هذیان‌ها و واگویه‌های مردی شبگرد به‌نام کریم‌است که در یکی از شبگردی‌های خود به کاروان‌سرای بی‌نام می‌رود و با ۳شخصیت دیگر به‌نام‌های ملک پروان، نقالی بازنشسته، که تصمیم گرفته بمیرد و مردی که مرید و پسرخوانده ملک پروان است، آشنا می‌شود. گریم‌ا که خود ذهنی آشفته دارد، خواسته یا ناخواسته درگیر مسائل این افراد می‌شود و نزدیکی عجیبی بین خود و آن‌ها احساس می‌کند. محور اصلی داستان، گنگی و رؤیاست، آدم‌هایی که باهم غریبه بوده‌اند با همین رؤیایها یا یکدیگر آشنا و همراه می‌شوند. این همراهی تا زمانی که آن‌ها باهم کامل آشنا می‌شوند ادامه پیدا می‌کند و سپس قطع می‌شود، گویی که بنیان رابطه‌ها بر غریبی بوده و حال که آشنایی حاصل شده، دیگر وقت پایان است.

آدم‌های داستان «اسب‌ها، اسب‌ها از کنار یکدیگر» از خود بیگانه‌اند، از جامعه بیگانه‌اند و دولت‌آبادی به‌درستی مشخص نمی‌کند که زیست آن‌ها در چه زمانی است. گرچه باتوجه‌به واژه‌ای همچون پاسبان و سرنخ‌هایی دیگر می‌توان حدس‌هایی زد. مکان روایت هم شهر تهران معرفی شده، شهری درندشت که هرکسی در آن غریبه است و گم‌شده. بدین ترتیب، کوشش برای یافتن مکان و زمان واقعی داستان، تلاشی بیهوده است. دولت‌آبادی به‌عمد این چنین نامفهوم انتخاب کرده است تا مخاطب بتواند در هر زمان و مکانی با این وهم و سرگشتگی هم‌ذات‌پنداری کند. درست مانند جغرافیای اساطیری که تا حدودی مشخص، ولی به‌طور کلی ناشناخته است. این موضوع، خود شاید اشاره‌ای باشد به شخصیت ملک پروان، نقال داستان‌های شاهنامه، که در آغاز به‌نظر

که مرا در خیابان می‌دیدند، نزدیک من هم نمی‌آمدند و مرا تهدید می‌کردند، احتمالا پیش خودشان فکر می‌کردند من واقعا شرم. یک‌بار دیگر هم داشتم راه می‌رفتم یک چیز خیلی محکمی به سرم اصابت کرد، یک خانم با کیفش محکم به سرم کوبید و به من گفت «کار بدی کردی که نقش شمر را بازی کردی»، این خشم و عصبانیت او تا جایی ادامه پیدا کرد که من به او گفتم خانم ببخشید، اشتباه کردم، دیگر این کار را نمی‌کنم.» با وجوداین فیلی از ایفای نقش شمر پشیمان نیست و تأکید می‌کند: «بازی در این نقش برای من برکت داشت.»

واگویه‌های مردی شبگرد

می‌رسد بازیگر نقش اصلی در مقابل شخصیت کریم‌است، ولی داستان این‌طور پیش نمی‌رود و این نقش به یک مرد می‌رسد. البته سرگذشت ملک پروان هم به‌حدی توجیه‌برانگیز است که مخاطب از او غافل نشود و در طول داستان او را در خاطر داشته باشد. نقالی که یک شب بعد از نقل داستان رستم و سهراب، دست از نقالی می‌کشد و ...

داستان روایتگر تقابل ۳شخصیت اصلی است، اما برخی شخصیت‌های فرعی هم وارد داستان می‌شوند که با خیلی مهم نیستند یا اینکه دولت‌آبادی به‌عمد یا به‌سهو آن‌ها را مهم معرفی می‌کند، ولی از پرداختن به آن‌ها سر باز می‌زند. شاید هم جا می‌مانند.

اما کتاب در کنار روایت خاصش، نثر منحصربه‌فردی هم دارد، نثری که یا مخاطب را سر شوق می‌آورد یا او را دل‌زده می‌کند، گویی که حد وسطی برای این موضوع وجود ندارد. چون نثر کتاب از آثار قبلی دولت‌آبادی سنگین‌تر است و گویا او خود قصد جدی و مشخص دراین‌باره داشته، زیرا از هر فرصتی برای سنگین‌تر کردن متن با جابه‌جایی اجزای جمله، آوردن سجع و... استفاده کرده است. امانیت واقعی دولت‌آبادی از به‌کاربردن این چنین نثری چه بوده است. منتقد تندرو ممکن است جرئت پیدا کند و بگوید دولت‌آبادی سعی داشته است مضمون میان‌مایه خود را با نثر به‌زعم خویش دل‌فریش بیاراید تا مخاطب آن چنان درگیر فهم و کشف فرم شود که از پرداختن به محتوا باز

بماند. به هر روی، «اسب‌ها، اسب‌ها از کنار یکدیگر» اثر متوسطی است از یک نویسنده بزرگ که خواندنش برای خوانندگان پروپاقرص آثار دولت‌آبادی واجب و برای دوستداران او جالب خواهد بود، ولی مخاطب عام اگر بخواهد با دولت‌آبادی واقعی آشنا بشود، شاید «اسب‌ها، اسب‌ها از کنار یکدیگر» اولین و بهترین انتخاب نباشد.

این کتاب را در قطع رقیعی و در ۱۳۱صفحه انتشارات چشمه به چاپ رسانده است.

دستگاه ضد عفونی کننده کتاب در مشهد

انواع ویروس، باکتری و قارچ باشند. به‌ویژه با شرایط خاص کنونی و وجود ویروس کووید ۱۹، کتاب‌ها حتما به‌کندزدایی یا قرنطینه نیاز خواهند داشت. به گفته او تهیه دستگاه ضد عفونی کتاب و اسباب‌بازی از طرف اداره کل کتابخانه‌های عمومی خراسان رضوی پیگیری و با تلاش و همت جهادی جوانان خلاق و مبتکر شرکت دانش‌بنیان داده‌پرداز تاراتک شرق ساخته شد و اکنون نیز شاهد آغاز بهره‌برداری از این دستگاه هستیم.» حسین شادکام، قائم مقام اداره کل آموزش وپرورش خراسان رضوی، نیز این دستگاه را زمینه‌ای برای استفاده مطمئن از محیط‌های آموزشی دانست و گفت: «مدارس ما با تجهیز به این دستگاه می‌توانند برای استفاده سالم از وسایل و کتب و جزوه‌های آموزشی مطمئن باشند.»

«مجبوریم» پروانه نمایش گرفت

جواهریان، پارسا پیروفر، بهمن فرمان‌آرا، پردیس احمدیه و ژاله علو از جمله بازیگرانی هستند که در این فیلم سینمایی به‌یافتی نقش پرداختند.

آخرین خبرها از سریال «نجلا»

سعدی سعیدی، تهیه‌کننده سریال «نجلا»، با بیان اینکه ۳۰درصد از تصویربرداری این مجموعه مناسبتی باقی مانده است، اعلام کرد «نجلا» چند روز قبل از اربعین روانه آنتن خواهد شد. او به ایسنا توضیح داد: «از همان ابتدا قرار بود سریال نجلا در ایام اربعین روی آنتن برود و پخش این سریال به‌تأخیر نیفتاده است.» به گفته سعیدی حدود ۳ماه است که تصویربرداری سریال شروع شده و کرونا نیز توقفی در کار ایجاد نکرده است. سریال «نجلا» به‌کارگردانی خیرا... تقیانی پور در ۱۵قسمت برای پخش در ایام اربعین حسینی از شبکه ۳سیما آماده می‌شود. حسام منظور، سارا رسول‌زاده، ملیکا شریفی‌نیا، هدایت هاشمی، سیدمهرداد ضیایی و آرینا حاجیان از جمله بازیگران این پروژه تلویزیونی هستند.

«خرس» قاچاق‌شد

۹ سال پس از توقیف «خرس» به کارگردانی خسرو معصومی این اثر سینمایی به صورت غیرقانونی در فضای مجازی منتشر شد. از دو روز گذشته نسخه اصلی و با کیفیت این فیلم در سایت‌های گوناگون قرار گرفته تا سرنوشت یکی دیگر از فیلم‌های توقیفی سینمای ایران با قاچاق گر بخورد. «خرس» با بازی پرویز پرستویی، مریلا زارعی و فرهاد اصلانی برای اولین بار در سی امین جشنواره فیلم فجر به نمایش درآمد که سیمرغ بلورین بهترین بازیگر مرد برای فرهاد اصلانی و سیمرغ بهترین صداگذاری برای محمد رضا دلپاک را به همراه داشت. با این وجود اکران در جشنواره فجر شروع حاشیه‌های این فیلم شد و هیچ‌گاه برای اکران مجوز نگرفت. در آخرین واکنش به توقیف «خرس»، خسرو معصومی در صفحه اینستاگرامش اعلام کرده بود حتی حاضر است تنها فیلمش را یک هفته در سینماها اکران کند و حتی با اکران آنلاین فیلمش مخالفت کرده بود. با انتشار نسخه قاچاق «خرس» باید دید آیا مدیران سازمان سینمایی تصمیمی برای عرضه دیگر فیلم‌های توقیفی در شبکه خانگی پیش از قاچاق می‌گیرند؟

آغاز اکران فیلمی بابازی پیمان معادی در فرانسه

فیلم فرانسوی «پلیس» با بازی پیمان معادی که در بخش نمایش‌های ویژه هفتادمین جشنواره بین‌المللی فیلم برلین به نمایش درآمد، این هفته اکران خود را در فرانسه آغاز خواهد کرد. به گزارش فیلم‌نوز، «پلیس» به‌کارگردانی آن فونتن، تازم‌ترین تجربه بین‌المللی پیمان معادی

بازیگر معتبر ایرانی و برگزیده سی‌وهشتمین جشنواره فیلم فجر، است. او در این فیلم نقش یک مهاجر تاجیکستانی را بازی می‌کند. داستان این اثر که در پاریس می‌گذرد، مربوط به ۳پلیس فرانسوی که مأمور می‌شوند یک مهاجر تاجیکستانی (با بازی پیمان معادی) را به‌طرف فرودگاه شارل دوگل ببرند تا او را به کشور خودش بازگردانند. در مسیر فرودگاه، یکی از پلیس‌ها متوجه می‌شود که اگر این مهاجر به کشورش بازگردانده شود، به‌احتمال زیاد به اعدام محکوم می‌شود و این ۳پلیس با یک دوراهی اخلاقی روبه‌رو می‌شوند. تاریخ اکران این فیلم بابازی عمر سی، ویرجینی افرایا، کریگوری گادبو و پیمان معادی، دوم سپتامبر (۲ شهریور) اعلام شده است.

رامبد جوان به‌صف‌مجوز پیوست

رامبد جوان که چندی پیش از ساخت سریال «شاخ» برای شبکه نمایش خانگی خبر داده بود، برای ساخت این اثر به سازمان سینمایی درخواست پروانه ساخت داد. در این پروژه مهدی معزی به‌عنوان تهیه‌کننده حضور خواهد داشت. جوان پیش از این درباره سریال شبکه نمایش خانگی خود در صفحه اینستاگرامش توضیح داده بود: «سریالی را برای نمایش خانگی خواهم ساخت به اسم «شاخ» که ماجرای شکل‌گیری یک گروه موسیقی جوان و پرنانژی و مصمم است. یکی از نکات جذابش این است که ۵جوان ۲۰ تا ۲۵سال‌که هنوز هیچ‌کدام پا به جهان حرفه‌ای نگذاشته‌اند، نقش‌های اصلی را بازی خواهند کرد.» در این بین نکته قابل اعتنا این است که با حل‌نشدن اختلافات میان وزارت ارشاد و صداوسیما بر سر صدور مجوز برای سریال‌های شبکه نمایش خانگی، همچنان درخواست مجوز برای ساخت اثر در این رسانه به وزارت ارشاد می‌رود و این نهاد متولی بررسی و صدور پروانه ساخت است.

شهرآرنا

روزنامه شهرامید ورزشکی

۲شنبه ۱۰ شهریور ۱۳۹۹ (مهر ۲۲) شماره ۳۱۸۹

۱۵

فرهنگ و هنر

فریدون جیرانی در جدیدترین فعالیت سینمایی خود قرار است فیلملمه «می‌خواهم سالم‌زندگی کنم» را به تهیه‌کنندگی اعظم تندروست کارگردانی کند. این فیلم سینمایی اکنون در انتظار دریافت مجوز ساخت است.

باهوش است که به‌درستی فهمید باید روش خود را تغییر دهد. او در نخستین مرحله از این گذار، برای حدود ۱۰سال قید فیلم‌ساختن در سینما را زد و تصمیم گرفت مدیومی تازه را با عوامل سینمایی آزمایش کند. فتحی